

i „Agrardagbladet“, skulde falde tungt paa Landboerne, saa at vi skulde føle det som en Svøbe, hvad den brave Mand har sagt, de tage fejl. Jeg synes derfor, det var noget naivt af den ærede Ordfører for Højre (Ellinger) at begynde med at citere, hvad Thuesen har sagt.

Det, jeg i øvrigt har bedt om Ordet for, er for at sige, at det undrer mig, at Højre her i Salen og ude i Landet i den Grad klamrer sig til Forholdstalsvalgmaaden. Man skulde tro, at naar denne Valgmaade blev indført ved Valg til Folketinget, saa vare alle Skær for Højre overstaaede, saa kunde Højre gaa en tryk Fremtid i Møde, og saa kunde det igen marchere frem som et Parti, der kunde være det bærende i Landet. Det skulde man tro efter den Kærlighed og Varme, de vise til Forholdstalsvalgmaaden, og efter det, de stille i Udsigt ved deres Udtalelser om, at naar de faa det, kunne de strække sig vidt, men Betingelsen er, at de faa Forholdstalsvalgmaaden, før de overhovedet røre sig. Det er underligt at høre, naar man tænker paa, at Resultatet af Forholdstalsvalgmaadens Gennemførelse vilde blive, at Højre maaske fik 3—4—5 Mandater mere her i Tinget. Kan det frelse Højre, at det faar en 3—4 Mand mere ind i dette Ting?

For Højres Vedkommende, som dog ellers hævder, at det staar paa Individernes Ret og holder paa den personlige Frihed, skulde man dog tro, at det ikke vilde holde paa en Valgmaade, hvor Individernes Indflydelse forsvinder, idet den gaar over til de politiske Partier. Det kan lyde meget kønt med Forholdstalsvalgmaaden; men skal man gaa den efter i Sømmene, hvordan vil den da blive gennemført i Praksis? Ja, den kan maaske gennemføres i København ved Valgene til Kommunalraadet, og vi have jo ogsaa gennemført den ved Valgene til Kommunerne; i og for sig er det ikke særlig godt og retfærdigt, men der kan den gennemføres, fordi Folk kende hinanden. Men skal den gennemføres ved Folketingsvalgene i større Kredse, da bliver det Partierne, der komme til at styre og raade og lede; Individerne ville komme til at forsvinde. Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), der talte paa Højres Vegne, sagde, at det var ikke Listevalg, han holdt paa, det var ikke Valg over hele Linien, men Forholdstalsvalg i Enkeltmandskredse. Det var det System, de havde fremme i Fjor. Det er i Virkeligheden værre end det første.

Men lad mig holde mig lidt til Listevalg, Valg efter Lister i større Kredse, amtsvis. De have haft det i Frankrig, men de kom snart væk fra det, da det viste sig ubrugeligt; det kan ikke bruges i nogen parlamentarisk Stat. Men lad os nu tænke os det udført amtsvis i Danmark. I Randers Amt skal der vælges 6 Repræsentanter. Hvad vilde der nu ske, hvis der skulde vælges paa den Maade? Hvem skulde opstille Listerne? Der maatte jo være en Højrebestyrelse, en Venstrebestyrelse og en socialdemokratisk Bestyrelse; og hvem vælger Bestyrelsen? hvem sidder i den? hvem bestemmer Kandidaterne? Alt dette bliver flyttet bort fra den brede almindelige Vælgerbefolkning og lagt over maaske paa nogle Redaktører og enkelte, som have Tid til at sidde i en saadan Bestyrelse og have haft Lejlighed til at bore sig frem. Det er at tage Ansvaret bort fra de almindelige Vælgere og lægge det over paa andre Skuldre, som ikke kunne bære det. Det vil gøre, at den enkelte Rigsdagsmand staar ganske afhængig af denne Partibestyrelse, hvis han staar herinde og skal stemme i en vigtig Sag. Det hedder jo nok her, at man ikke maa stemme efter nogen Partiodre, men at vi efter Grundloven skulle følge vor egen Overbevisning i enhver Sag og baade have Ret og Pligt dertil. Men hvis han saa tillader sig at stemme imod sin Partiledelse, vil han næste Gang blive slettet af Partilisten og altsaa ikke blive opført paa nogen Liste, medmindre han har Autoritet nok til selv at danne en Liste. Enten forsvinde saa de mere selvstændige af Partiets Liste, eller der bliver skabt en Mængde Smaalister i Amtet, hvortil komme alle de forskellige Lister, som de nyopdukkende Partier vilde fremkomme med, baade Georgeister, Missionsfolk, Afholdsfolk og alle mulige andre; det vilde blive et helt Virvar af Partier, saa vi ikke vidste, hvor vi vare henne.

Men jeg skal endda forlade dette, for de sige jo i Højre, at det er ikke det, de ville, men de ville have det saadan, som det var fremme i Fjor, da de sagde, at der skulde vælges saadant noget som 90 Folketingsmænd i Enkeltmandskredse, men saa vilde de have en 30 Stykker til, fordelte til Partierne i Forhold til de Stemmer, som hvert Parti raadede over. Det kunde jo se ud til, som om her var bevaret Enkeltmandskredse, idet de 90 da skulde vælges i Enkeltmandskredse, og saa kunde det ikke gøre saa meget, om Partierne havde en 30 Stykker at dele. Men tæn